

Załącznik nr 3 do Procedur Audytu Wewnętrznego

I. Opis metody analizy ryzyka

Zadaniem analizy ryzyka jest ocena podatności systemów i procesów funkcjonujących w Urzędzie Gminy Nowa Ruda i jednostkach organizacyjnych Gminy Nowa Ruda na prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia, działania lub zaniechania, których skutkiem może być szkoda w majątku lub wizerunku jednostki, lub które mogą być przeszkodą w realizacji jej celów i zadań.

Analiza ryzyka przeprowadzona jest zgodnie z opisaną poniżej metodą matematyczną (matryca ryzyka).

Na potrzeby analizy ryzyka bierze się pod uwagę w szczególności: cele i zadania jednostki przyjęte do planu działalności na dany rok, system kontroli zarządczej w jednostce, wiedzę audytora w zakresie ryzyk mogących mieć wpływ na realizację celów i zadań, wyniki innych audytów oraz czas jaki od nich upłynął, priorytety Wójta Gminy Nowa Ruda.

Ocena ryzyka przeprowadzona przy pomocy metody matematycznej z wykorzystaniem arkuszy kalkulacyjnych.

Dla analizy ryzyka zdefiniowano pięć podstawowych kategorii ryzyka :

1. **istotność / materialność** – sytuacja finansowa jednostki, dochody i wydatki w skali roku, wielkość prowadzonych inwestycji, możliwość dysponowania przez jednostkę środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych, zmiany w systemie księgowania, częste zmiany pracowników odpowiedzialnych za sprawozdania finansowe i budżetowe;
2. **jakość zarządzania**- jakość kadry i struktura wewnętrzna, kwalifikacje pracowników i kadry kierowniczej, zakresy obowiązków, zarządzanie zasobami ludzkimi, system przepływu informacji, postawa etyczna pracowników, oraz ich nastawienie i motywacja do realizacji zadań;
3. **kontrola zarządcza** – jakość funkcjonowania kontroli zarządczej, stosowanie pisemnych procedur, podział obowiązków, autoryzacja oraz sprawowanie nadzoru;
4. **czynniki zewnętrzne**- częsta zmiana przepisów, zmiana sytuacji gospodarczej, inflacja, stopy procentowe oczekiwania społeczne, poziom satysfakcji klientów;
5. **złożoność/operacyjne czynniki ryzyka** – wielkość operacji finansowych, presja czasowa wykonania zadań, wykonywanie nowych i skomplikowanych zadań, doświadczenie zawodowe pracowników i bezpieczeństwo systemów informatycznych.

Dla każdej z wybranych kategorii wybrano wagi, czyli znaczenie dla danej kategorii ryzyka. Suma wag wynosi 1 lub 100%. Wagi dla poszczególnych kategorii ryzyka ustalone są przez audytora na podstawie profesjonalnego osądu. Dla każdego wytypowanego obszaru ryzyka w każdej kategorii dokonano oceny zagrożenia w 4-punktowej skali.

Najwyższe wagi przypisano dla kryteriów kontroli zarządczej oraz materialność/istotność, przyjmując założenie, że im słabsza jakość kontroli zarządczej tym wyższe ryzyko popełnienia błędu i im większa ilość operacji finansowych w badanym obszarze tym większe mogą być konsekwencje wadliwości systemu.

KATEGORIE RYZYKA					
Pkt.	Wpływ czynników zewnętrznych	Materialność/ istotność	Jakość zarządzania	Kontrola zarządcza	złożoność
1	Niski wpływ	Brak implikacji finansowych	Bardzo wysoka	Bardzo wysoka	Mała
2	Umiarkowany	Małe implikacje finansowe	Wysoka	Wysoka	Umiarkowana
3	Wysoki	Duże implikacje finansowe	Umiarkowana	Zadowalająca	Duża
4	Bardzo wysoki	Istotne implikacje finansowe	Niska	Niska	Bardzo duża
WAGA KATEGORII					
	0,15	0,25	0,2	0,25	0,15

Każdy obszar ryzyka otrzymuje w odniesieniu do każdego wyżej wymienionego kryterium określoną liczbę punktów w skali od 1 do 4. Punkty są przydzielone w oparciu o profesjonalny osąd audytora. W oparciu o przydzielone punkty, w ramach określonych kryteriów i przyjętych wag, wyznaczona zostaje ocena ryzyka kryteriów wg następującego wzoru:

$$\text{OCENA RYZYKA WG KRYTERIÓW} = \{ [(WAGA CZYNNIKI ZEWN. \times LICZBA PUNKTÓW) + (WAGA MATERIALNOŚĆ \times LICZBA PUNKTÓW) + (WAGA JAKOŚĆ ZARZĄDZANIA \times LICZBA PUNKTÓW) + (WAGA KONTROLA ZARZĄDCZA \times LICZBA PUNKTÓW) + (WAGA ZŁOŻONOŚĆ \times LICZBA PUNKTÓW)] : 4 \} \times 100\%$$

Dla opracowania listy rankingowej obszarów ryzyka, będącej bezpośrednią podstawą przy sporządzaniu planu audytu przewidziano priorytety kierownictwa oraz funkcjonowanie kontroli zarządczej w danym obszarze. W zakresie kontroli przyjęto jako kryterium wyceny czas od ostatnich audytów.

Wagi dla priorytetów kierownictwa

Priorytety kierownictwa	J.m	wysokość
Duży/wysoki	%	30%
Średni	%	15%
Mały/niski	%	0%

Wagi czynnika ryzyka – czas jaki upłynął od ostatniego audytu

Kiedy przeprowadzono ostatni audyt	Jm	wysokość
Nigdy	%	30%
1 rok temu	%	0%
2 lata temu	%	10%
3 lata temu	%	20%

Wzór matrycy ryzyka

Obszary ryzyka	KATEGORIE RYZYK					PRIORYTET KIEROWNICTWA	DATA OSTATNIEGO AUDYTU	OCENA RYZYKA (w %): Po uwzględnieniu kryteriów			OCENA KOŃCOWA	Ocena ryzyka na poziomie:
	Istotność/ materialność	Jakość zarządzania	Kontrola wewnętrzna	Czynniki zewnętrzne	Czynniki operacyjne			Kategorii ryzyka	Priorytetów kierownictwa	Daty ostatniego audytu		
	30%	15%	25%	10%	20%							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
xxxxxxx	X	X	X	X	X	%	%				%	